

In memoriam Karel Svoboda

Dne 21. října 2010 zemřel ve věku 83 let Ing. Karel Svoboda, CSc. Zasloužil se především o automatizaci československých strojírenských provozů, zejména v podnicích na výrobu obráběcích strojů. Významnou měrou přispěl k realizaci PVS (pružných výrobních systémů) a později IVÚ (integrováných výrobních úseků). Byla to špičková automatizovaná pracoviště nejenom v tehdejší Československu, ale i ve světovém měřítku.

Karel Svoboda se narodil v roce 1927, vyučil se ve strojírnách firmy Baťa ve Zlíně a na strojírném průmyslovce Baťovy školy práce složil maturitu (roku 1949). Ve studiu pokračoval na Fakultě strojní VUT v Brně (rok 1954). Nastoupil do podniku TOS Vrchlabí, kde se vyráběly soustruhy a příslušenství frézek. Po krátké době zde byl jmenován hlavním inženýrem. Značnou aktivitu věnoval rozvoji typizovaných hydraulických prvků a inicioval vznik výzkumného a vývojového pracoviště v oboru hydrauliky. Od roku 1959 pracoval na ministerstvu strojírenství v oboru obráběcích strojů, kde se věnoval zejména rozvoji číslicově řízených (NC) stro-

Obr. 1. Ing. Karel Svoboda, CSc. (foto z archivu Českomoravské společnosti pro automatizaci)

žů. Od roku 1964 pracoval ve Výzkumném ústavu strojírenské technologie a ekonomiky (VÚSTE), kde působil 26 let jako vědecký pracovník. Byl hlavním řešitelem a koordinátorem státního úkolu Integrované vý-

robní úseky. Po úspěšném vyřešení vývoje následovala realizace pružných výrobních systémů se stroji NC v TOS Kuřim a ZPS Zlín (tehdy Gottwaldov) a v Kovosvitu Sezimovo Ústí, které úspěšně pracovaly v letech 1975 až 2000. Tímto krokem byl odstartován proces automatizace i v jiných strojírenských podnicích.

Titul CSc. obhájil Ing. Karel Svoboda na fakultě strojní v roce 1968. V letech 1993 až 1997 byl generálním sekretářem Svazu výrobců nářadí a měřidel v ČR. Aktivně spolupracoval snad se všemi strojírenskými fakultami v České republice a na Slovensku, byl oponentem více než 100 disertačních prací, převážně z oboru pružné automatizace a technologie obrábění. Byl členem Vědecké rady Fakulty strojní ČVUT v Praze. Do poslední chvíle byl aktivní ve výboru Českomoravské společnosti pro automatizaci. Jeho životním krédem bylo: „být dobrým strojařem znamená mít svoji práci jako koníčka“ a baťovské heslo: „lidem myšlení, strojům dřinu“. Vzpomínejme na Karla Svobodu s láskou.

Ladislav Šmejkal

► RFID Future Morava

Tradiční konference RFID Future se konala 3. listopadu 2010 na netradičním místě, v nové aule VŠB-TU v Ostravě. Na této škole již několik měsíců funguje laboratoř ILAB RFID (v časopise *Automa* jsme ji představili v článku *Mezinárodní laboratoř RFID: příležitost nejen pro český průmysl* v čísle 07/2009) a součástí konference byla také prezentace této laboratoře a v odpoledních hodinách exkurze do jejích prostor.

Na konferenci se hovořilo o komponentách RFID, standardech i možnostech využití této identifikační techniky. Zajímavá byla vyzvaná přednáška Lukáše Vojtěcha z FEL ČVUT o nekřemíkových komponentách pro RFID, vyráběných na vhodné substráty technologií tisku. Komponenty RFID je tak možné vytvářet dokonce přímo na obalech. Výroba je velmi flexibilní a relativně levná. Naproti tomu má tato technologie i své nevýhody. Patří k nim např. pomalejší odezva čipu – což ovšem ve většině případů použití RFID vůbec nemusí vadit. Technologie nekřemíkových čipů s tištěnou strukturou je teprve v počátcích, ale má velký potenciál.

Neméně zajímavá byla i prezentace projektu IQ Pack. Zatímco nekřemíkové čipy jsou hudbou budoucnosti, IQ Pack je projekt, který má konkrétní výsledky v podo-

bě pilotních aplikací. Na projektu se podílejí společnosti Combitrading, Turck a Plastové přepravní obaly. Jeho cílem je pomoci zákazníkům z různých oblastí průmyslové výroby řešit úlohy hospodaření s vratnými obaly, sledování oběhu materiálu ve výrobě, odvádění výroby, pořizování dat z výroby atd. s využitím transpondérů RFID vestavěných do plastových přepravek.

To jsou jen dva příklady zajímavých přednášek, které si vyslechlo přes sedmdesát posluchačů. Konferenci RFID Future Morava pořádalo nakladatelství Sdělovací technika (www.stech.cz) a časopis *Automa* byl jejím mediálním partnerem. (Bk)

► Noví členové a spolupracovníci FDT Group

Organizace FDT Group AISBL, podporující jednotnou metodu pro komunikaci s provozními přístroji FDT/DTM, přivítala nové členské a spolupracující subjekty. Jako sponzorující člen se k FDT Group na nejvyšší úrovni managementu přidala společnost Emerson Process Management, jejíž reprezentant Steve Armstrong se stal členem správní rady a jeho kolega Martin Zielinski byl jmenován viceprezidentem výkonného výboru organizace. Členství v FDT Group umožní společnosti Emerson lépe podporovat uži-

vatele provozních přístrojů využívající metodu FDT/DTM a také se aktivně podílet na modernizačním projektu FDI (*Field Device Integration*).

V téže době uzavřely FDT Group a asociace CLPA (*CC-Link Partner Association*), sdružení uživatelů komunikačního protokolu CC-Link, dohodu o vzájemné spolupráci při podpoře přijetí metody FDT/DTM za mezinárodní standard. Podle dohody CLPA rozšíří svůj protokol o dodatek, který umožní použít standard FDT v sítích typu CC-Link, včetně velmi rychlé sběrnice CC-Link IE Field Gigabit Industrial Ethernet. Jde o síť s celkem sedmi miliony instalovaných uzlů dominující především v Asii. Vedle protokolu CC-Link metoda FDT podporuje již nejméně třináct komunikačních protokolů, např. HART, Profibus, Foundation Fieldbus, DeviceNet, Interbus, AS-Interface atd.

Nejnovejším členem FDT Group je Lorain County Community College (LCCC) z Clevelandu, USA. Záměrem je vytvořit v LCCC akreditované konzultační, školicí, zkušební a certifikační středisko pro metodu FDT/DTM, první na americkém kontinentu.

Podrobnější informace o členství v organizaci FDT Group a o certifikačních a jiných procesech, které zajišťuje, lze nalézt na www.fdtgroup.org.

[Tiskové informace FDT Group, 26. října až 9. listopadu 2010.] (sk)